

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2504603

Matèria Serveis socials

Assumpte Dependència. Demora en resolució expedient de responsabilitat patrimonial.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 27/11/2025 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2504603. La persona interessada presentava una queixa per la demora de la conselleria competent a resoldre el procediment de responsabilitat patrimonial en matèria de dependència, iniciat a sol·licitud de part interessada.

En l'escrit manifestava que son pare va morir el 22/09/2024 sense que s'hagueren fet efectius en vida els servicis o les prestacions derivats del reconeixement de la seua situació de dependència de grau 2, comunicada el 19/07/2023. El 20/05/2025 es va presentar reclamació de responsabilitat patrimonial sense que fins ara haja obtingut resposta.

Per això, el 10/12/2025 sol·licitarem a la Conselleria de Servicis Socials, Família i Infància que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte, termini que es va ampliar mitjançant resolució de 12/01/2026 a sol·licitud de la Conselleria.

El 10/02/2026 vam rebre en esta institució l'informe de l'Administració, en el qual s'exposava:

Que segons consta en l'expedient a nom de ..., amb data 19 de juliol de 2023 se'l va reconèixer un GRAU 2 de dependència; però, amb posterioritat a este reconeixement, amb data 22 de setembre de juliol de 2024 la persona titular de l'expedient va morir sense que prèviament s'haguera reconegut l'actualització de la quantia de la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar i suport a cuidadors no professionals que tenia reconeguda a este Grau.

Després de la defunció de ... els seus hereus són els creditors d'estos drets i, a este efecte, han de personar-se en el procediment.

En este sentit, s'informa que, amb data 20 de maig de 2025, ... va presentar una sol·licitud de drets econòmics pendents d'hereus de persones en situació de dependència; però, a data d'elaboració d'este informe, encara no s'ha emés la resolució que ha de posar fi al procediment.

Esta sol·licitud es troba en el departament competent que procedirà a resoldre segons orde cronològic d'expedients complets. En el cas que es necessite de manera imprescindible alguna documentació per a continuar amb la tramitació, ens posarem en contacte immediatament amb els interessats pel mitjà més eficaç per a així agilitzar al màxim este tràmit.

Respecte a la data en què es resoldrà esta sol·licitud es comunica que, a causa de l'elevat nombre de procediments en tramitació, no és possible indicar-la, ja que existixen diversos factors que poden alterar qualsevol estimació.

Vam traslladar esta informació a la persona autora de la queixa perquè, si ho considerava convenient, presentara al·legacions. En el seu escrit reiterava la demora que hi ha en la tramitació i resolució de l'expedient.

2 Conclusions de la investigació

El present expedient de queixa es va iniciar per la possibilitat que s'hagueren vulnerat els drets a obtindre una resposta expressa de l'Administració a què es dirigix i per tal que les administracions públiques tracten els assumptes que l'afecten en un termini raonable, en el marc del dret a una bona administració.

De l'informe remés per la Conselleria es comprova que, transcorregut el termini legalment establert, l'Administració autonòmica no ha dictat resolució, cosa que suposa una vulneració del dret de la ciutadania a obtindre una resposta expressa de l'Administració a què es dirigix i que les administracions públiques tracten els assumptes que l'afecten en un termini raonable, en el marc del dret a una bona administració.

L'inici del procediment de responsabilitat patrimonial deriva del dret dels hereus a la reparació dels danys i perjudicis causats per la defunció de la persona sol·licitant del reconeixement d'una situació de dependència sense que l'Administració valenciana haguera dictat resolució que aprovara cap servici o prestació.

L'exigència de responsabilitat patrimonial a les administracions públiques s'arregla en l'article 106.2 de la Constitució, i la seua regulació detallada la trobem en la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP), i la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, les dos d'1 d'octubre. Quant al que ens interessa ara, l'article 91.3 de la LPACAP, assenyala:

Transcorreguts **sis mesos** des que s'haja iniciat el procediment sense que s'haja dictat ni notificat la resolució expressa o, si és el cas, s'haja formalitzat l'acord, podrà considerar-se que la resolució és contrària a la indemnització del particular.

No obstant això, esta resolució expressa no pot quedar substituïda pels efectes negatius del silenci administratiu, perquè estos operen a manera de ficció jurídica únicament per a possibilitar l'accés als recursos que puguen interposar-se. El silenci administratiu genera en les persones una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels articles 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), que les obliga finalment a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes i, per això, la via administrativa es convertix en inoperant.

Com esta institució ha recordat reiteradament a les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, la vigència del dret a una bona administració (article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la

Comunitat Valenciana, en connexió amb l'article 8 del mateix Estatut d'Autonomia, i l'article 41 de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea) imposa més exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigisquen els ciutadans i donar-los resposta. Igualment, este dret a una bona administració prohibix que, davant d'una petició formulada per la persona interessada que s'ajusta als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució.

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella i ha d'oferir-li una resposta directa, ràpida, exacta i legal. L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, cuidant al màxim tots els tràmits que constitueixen l'expedient, prové directament del mandat arreplegat en l'article 103 de la Constitució, segons el qual l'Administració ha de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar amb sotmetiment ple a la llei i al dret. A títol il·lustratiu, cal referir-se a la [Sentència núm. 1909/2017, de 5 de desembre de 2017, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Segona \(recurs 1727/2016\)](#).

Esta institució ha de recordar a la Conselleria que la falta d'impuls i tramitació de l'expedient en matèria de responsabilitat patrimonial objecte de la present queixa suposa un incompliment de l'obligació que té l'Administració pública de sotmetre el procediment administratiu al principi de celeritat i d'impulsar d'ofici tots els seus tràmits, tal com estableix l'article 71.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Després de la investigació que hem dut a terme, concloem que s'han vulnerat els drets de la persona titular. En concret:

- El dret a la resolució del procediment de responsabilitat patrimonial, dins del termini de sis mesos legalment previst, mitjançant una resolució de l'òrgan competent que siga completa, congruent, motivada i que indique els recursos que puguin interposar-se en contra.
- Amb això, s'ha vulnerat el dret a la bona administració plasmat en l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents:

A LA CONSELLERIA DE SERVICIS SOCIALS, FAMÍLIA I INFÀNCIA:

1. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de tramitar i resoldre els procediments en els quals es reclamen o bé els efectes retroactius de reconeixement de situació de dependència, o bé la responsabilitat patrimonial derivada del dret dels hereus a la reparació dels danys i perjuís causats davant de la defunció de la persona sol·licitant del reconeixement d'una situació de dependència, sense que l'Administració valenciana haguera dictat resolució que aprovara cap servici o prestació, mitjançant resolució expressa dictada per l'òrgan competent que siga completa, congruent i motivada, i que expresse els recursos que puguin interposar-se en contra, amb notificació a la persona interessada en la manera i forma legalment previstes.

2. **RECOMANEM** que acomode l'actuació administrativa als principis d'eficàcia, economia i celeritat.
3. En conseqüència, **RECOMANEM** que done una resposta expressa i motivada als escrits presentats per la persona autora de la queixa, que aborde i resolga totes i cada una de les qüestions que s'hi plantegen respecte al procediment en matèria de responsabilitat patrimonial objecte d'esta queixa, que es notifique a la persona interessada la resolució que s'adopte i que se l'informe dels recursos que pot exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.
4. **SUGGERIM** que prenga les mesures, organitzatives i de dotació de mitjans personals i/o materials, que resulten necessàries perquè, en situacions futures semblants, es reaccione ràpidament davant de les reclamacions de responsabilitat patrimonial que es formulen a eixa Conselleria.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions/.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana